

СТАНДАРТ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

СДМ 19.11:2025

Термінологія у сфері безпеки державного кордону

Видання офіційне

Київ

**Національна комісія
зі стандартів державної мови**

2025

ЗМІСТ

1.	ПЕРЕДМОВА	3
2.	СТАНДАРТ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ	6
2.1.	Сфера застосування	6
2.2.	Нормативні покликання	6
2.3.	Загальні пояснення	6
2.4.	Основний зміст	7
2.5.	Абетковий показчик термінів	25
3.	ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ	28
3.1.	Додаток 1. Відповідники до термінів англійською мовою	28
3.2.	Додаток 2. Суб'єктні елементи сфери безпеки державного кордону	36
4.	БІБЛІОГРАФІЯ	44

1. ПЕРЕДМОВА

Стандарт державної мови «Термінологія у сфері безпеки державного кордону» є першим системним документом, що вносить 114 термінів і визначень понять у прикордонній сфері, забезпечує єдність і точність термінології, усуває розбіжності у правозастосуванні, формує єдину терміносистему для органів державної влади, освітніх, наукових установ.

Документ має важливе практичне значення для службової діяльності прикордонних та правоохоронних органів; формування державної прикордонної політики та підготовки нормативних актів; професійної підготовки й підвищення кваліфікації персоналу; наукових досліджень у сфері національної безпеки та права; міжнародної співпраці у сфері захисту державного кордону.

Упровадження єдиного термінологічного поля дає змогу забезпечити узгодженість нормативно-правових актів та офіційних документів; підвищити результативність діяльності Державної прикордонної служби України, Збройних Сил України та інших суб'єктів сектору безпеки й оборони; гармонізувати національну терміносистему з міжнародними стандартами (Європейського Союзу, Європейського агентства прикордонної і берегової охорони (Frontex), Організації Північноатлантичного договору); розширити функціонування української мови у стратегічно важливій сфері захисту державного кордону.

1. РОЗРОБИЛА робоча група з напрацювання стандарту державної мови «Термінологія у сфері безпеки державного кордону» (рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 10.06.2024 № 197) у складі:

1) Нікіфоренка Володимира Степановича, доктора юридичних наук, доцента, Заслуженого юриста України, першого заступника Голови Державної прикордонної служби України, генерал-майора (голова робочої групи);

2) Морохова Олега Олександровича, кандидата наук із державного управління, начальника управління контролю та документального забезпечення Департаменту організації роботи, планування та контролю Адміністрації Державної прикордонної служби України, полковника (заступник голови робочої групи);

3) Боровика Олега Васильовича, доктора технічних наук, професора, заступника начальника відділу організації освітньої та наукової діяльності управління професійної підготовки Департаменту персоналу Адміністрації Державної прикордонної служби України, полковника (секретар робочої групи);

4) Верхняцького Сергія Володимировича, провідного інспектора відділу підготовки нормативного забезпечення та методології управління організації прикордонної служби Департаменту охорони державного кордону Адміністрації Державної прикордонної служби України, полковника у відставці;

5) Горбатюка Павла Миколайовича, заступника начальника управління контролю та документального забезпечення Департаменту організації роботи,

планування та контролю Адміністрації Державної прикордонної служби України, полковника;

6) Коротушака Андрія Івановича, кандидата наук із державного управління, головного консультанта відділу міжнародного права, адаптації та систематизації законодавства управління юридичного забезпечення Адміністрації Державної прикордонної служби України, полковника юстиції;

7) Купрієнка Дмитра Анатолійовича, доктора військових наук, професора, начальника відділу забезпечення якості освіти – головного наукового співробітника Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, полковника;

8) Магася Геннадія Анатолійовича, доктора наук із державного управління, професора, заступника начальника кафедри прикордонної безпеки факультету підготовки керівних кадрів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, полковника;

9) Торічного Вадима Олександровича, доктора наук з державного управління, доцента, професора кафедри національної безпеки та управління факультету підготовки керівних кадрів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, полковника;

10) Шумовецької Світлани Павлівни, доктора педагогічних наук, професора, доцента кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

Координатор робочої групи – доктор філологічних наук, професор, член Національної комісії зі стандартів державної мови Новікова Ольга Олександрівна.

2. ПРОВЕДЕНО ПУБЛІЧНЕ ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ з 16 квітня 2025 року до 16 травня 2025 року.

3. НАДАНО ПРОПОЗИЦІЇ ТА ВИСНОВКИ:

Військової академії (м. Одеса) від 20 вересня 2025 року;

Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 05 вересня 2025 року;

Військово-юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 30 вересня 2025 року;

Воєнної академії імені Євгенія Березняка від 15 вересня 2025 року;

Інституту української мови Національної академії наук України від 30 жовтня 2025 року;

Інституту Управління державної охорони України Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 16 вересня 2025 року;

Національної академії внутрішніх справ від 03 жовтня 2025 року;

Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (військової частини 9960) від 16 травня 2025 року;
Національної академії Служби безпеки України від 26 вересня 2025 року;
Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного від 17 вересня 2025 року;
Національного університету оборони України від 19 вересня 2025 року;
Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України від 30 вересня 2025 року.

4. ПЕРЕВІРЕНО в апараті Національної комісії зі стандартів державної мови 18 листопада 2025 року.

5. СХВАЛЕНО на підставі рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 19 листопада 2025 року № 398 «Про затвердження стандарту державної мови «Термінологія у сфері безпеки державного кордону»», зі змінами, внесеними згідно з рішенням Національної комісії зі стандартів державної мови від 05 грудня 2025 року № 426 «Про внесення змін до рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 19 листопада 2025 року № 398».

6. НАДАНО ЧИННОСТІ з 05 грудня 2025 року.

7. Цей стандарт державної мови розроблено ВПЕРШЕ.

2. СТАНДАРТ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ «ТЕРМІНОЛОГІЯ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ»

2.1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей Стандарт застосовують у всіх сферах суспільного життя, визначених у законодавстві.

2.2. НОРМАТИВНІ ПОКЛИКАННЯ

Підставою для цього Стандарту є такі документи:

Конституція України;

Закон України «Про державну прикордонну службу України»;

Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;

Положення про Національну комісію зі стандартів державної мови, (постанова Кабінету Міністрів України від 06 листопада 2019 року № 911);

Порядок напрацювання, затвердження, уведення в дію, перегляду стандартів державної мови та внесення змін до них (рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 16 листопада 2023 року № 421, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04 грудня 2023 року за № 2107/41163);

Рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 10 червня 2024 року № 197 «Про напрацювання проекту стандарту державної мови «Термінологія у сфері безпеки державного кордону» (зі змінами).

2.3. ЗАГАЛЬНІ ПОЯСНЕННЯ

Стандарт охоплює широкий спектр термінів – від базових понять до складних оперативних процедур забезпечення безпеки державного кордону. У документі логічно структуровано термінологійний апарат, що містить такі компоненти: основні поняття державного кордону та його режиму; термінологію прикордонного контролю та пропуску; спеціалізовані терміни оперативно-службової діяльності; поняття міжнародної співпраці у прикордонній сфері тощо.

Довідково подано англійські терміни-відповідники, узяті з міжнародних стандартів і фахових словників.

2.4. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

2.4.1 аналіз ризиків у сфері безпеки державного кордону

Сукупність процедур і методів оброблення інформації для визначення наявних та потенційно можливих ризиків з використанням спільної інтегрованої моделі аналізу ризиків Європейського агентства прикордонної і берегової охорони (Frontex).

2.4.2 бар'єрність державного кордону

Сукупність умов і чинників (фізико-географічних, природно-кліматичних, воєнних, військових, фізичних (інженерно-технічних), демографічних, комунікаційних, адміністративно-правових, соціокультурних чи економічних), які перешкоджають розвитку міждержавних відносин, ускладнюють транскордонне і транснаціональне сполучення та співпрацю.

2.4.3 безпека державного кордону

Стан захищеності державного кордону, ґрунтований на дотриманні принципів непорушності кордонів і недоторканності державного кордону на рівні прийнятного ризику.

2.4.4 боротьба з транснаціональною злочинністю

Комплекс заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та припинення правопорушень, пов'язаних із перетинанням державного кордону або переміщенням через нього, протидія яким належить до компетенції суб'єктів інтегрованого управління державним кордоном та міжнародних правоохоронних організацій відповідно до Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності.

2.4.5 ветеринарно-санітарний контроль на державному кордоні

Діяльність державних інспекторів ветеринарної медицини для запобігання проникненню через державний кордон збудників інфекційних хвороб під час увезення чи вивезення тварин, продуктів, сировини тваринного походження, фуражу.

Прикордонний санітарно-ветеринарний контроль.

2.4.6 віза

Дозвіл, необхідний для в'їзду на територію України або для транзитного проїзду через її територію протягом визначеного строку, наданий уповноваженим органом України в установленій законодавством формі.

2.4.7 в'їзд у прикордонну смугу

Дії особи щодо перетинання межі прикордонної смуги в напрямку державного кордону.

2.4.8 внутрішні води України

Водні об'єкти (річки, озера, канали, водосховища, болота, підземні води, а також акваторії морів, морських портів, бухт, губ, заток, лиманів, гаваней, рейдів), які перебувають під суверенітетом України і не належать до її територіальних вод (територіального моря).

2.4.9 гарантування прикордонної безпеки України

Системна, законодавчо врегульована діяльність компетентних органів та уповноважених суб'єктів щодо визначення та підтримання належного стану захищеності національних інтересів України у прикордонній сфері.

Заходи з прикордонної безпеки України.

2.4.10 господарська діяльність на державному кордоні

Судноплавство, користування водними об'єктами для потреб лісосплавів та інші види водокористування, створення гідроспоруд, провадження інших робіт у внутрішніх водах України, користування землею, лісами, об'єктами тваринного світу, ведення геологічних розвідок та інша господарська діяльність, яку здійснюють з урахуванням особливостей режиму державного кордону відповідно до законодавства України та чинних міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надає Верховна Рада України.

2.4.11 делімітація державного кордону

Визначення загального напрямку проходження державного кордону, узгодженого між суміжними державами, та його фіксація в документах делімітації, що містять опис проходження лінії державного кордону, а також його графічне зображення на делімітаційних картах за спеціально обраними й узгодженими природними або штучними точками чи орієнтирами.

2.4.12 демаркація державного кордону

Фіксація лінії державного кордону на місцевості відповідно до документів делімітації, позначення її відповідними прикордонними знаками, доданими до них картами й описами, та складання підсумкових документів демаркації, що містять детальний опис проходження державного кордону.

2.4.13 державна прикордонна політика

Складник державної політики; систематична скоординована управлінська та нормотворча діяльність компетентних органів та уповноважених суб'єктів, спрямована на гарантування прикордонної безпеки України.

Державна політика у сфері охорони та захисту державного кордону.

Державна політика у сфері інтегрованого управління державним кордоном.

Державна політика у прикордонній сфері.

2.4.14 державний кордон України

Лінія і вертикальна поверхня, що проходить цією лінією, які визначають межі території України – суші, вод, надр і повітряного простору.

2.4.15 дозвіл на в'їзд у прикордонну смугу

Документ, що надає право особі перетнути прикордонну смугу, який діє лише на території зони його чинності впродовж одного року з дня видачі.

2.4.16 дозвіл на перебування, проживання, провадження робіт у прикордонній смузі

Документ, який надає право особі перебувати, проживати, виконувати роботи у прикордонній смузі впродовж визначеного строку.

2.4.17 загроза безпеці державного кордону

Наявні та потенційно можливі явища й чинники, що негативно впливають на сферу безпеки державного кордону.

2.4.18 захист державного кордону

Скоординована діяльність військових формувань і правоохоронних органів держави в межах наданих їм повноважень, що охоплює комплекс політичних, організаційно-правових, дипломатичних, економічних, військових, прикордонних, імміграційних, розвідувальних, контррозвідувальних, оперативно-розшукових, природоохоронних, санітарно-карантинних, екологічних, технічних та інших заходів.

2.4.19 збройний конфлікт на державному кордоні

Збройне зіткнення між державами або між сторонами, що ворогують, локалізоване у прикордонному просторі.

Прикордонний збройний конфлікт.

2.4.20 «зелений коридор»

Смуга руху в пункті пропуску через державний кордон без митного контролю, у якій призначені для переміщення товари не підлягають оподаткуванню митними платежами і письмовому декларуванню та не підпадають під установлені законодавством заборони або обмеження щодо ввезення на митну територію України або вивезення за межі цієї території.

2.4.21 зона прикордонного контролю

Територія в пункті пропуску через державний кордон, на якій уповноважені представники Державної прикордонної служби України здійснюють прикордонний контроль осіб, огляд транспортних засобів, вантажів та іншого майна згідно із чинним законодавством України.

Зона контролю на державному кордоні.

2.4.22 зона сервісного обслуговування перед пунктом пропуску через державний кордон

Територія перед пунктом пропуску, на якій юридичні та фізичні особи надають не заборонені законодавством України послуги.

2.4.23 імміграційна картка

Документ з інформацією про іноземця або особу без громадянства, який/яка в'їжджає в Україну чи виїжджає за її межі, що його заповнюють у випадках і порядку, визначених центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування державної політики у сфері охорони державного кордону.

2.4.24 контактність державного кордону

Сукупність умов і чинників, які сприяють розвитку міждержавних відносин, транскордонному та транснаціональному сполученню, співпраці, налагодженню взаємовигідних економічних і соціокультурних зв'язків.

2.4.25 контроль на державному кордоні другої лінії

Заходи з додаткового вивчення наявності законних підстав для перетинання державного кордону особами, транспортними засобами й переміщення через нього вантажів.

Прикордонний контроль другої лінії.

2.4.26 контроль на державному кордоні першої лінії

Мінімально необхідні перевірчі заходи з метою визначення наявності законних підстав для перетинання державного кордону особами, транспортними засобами та переміщення через нього вантажів.

Прикордонний контроль першої лінії.

2.4.27 контроль-слідова смуга

Спеціально підготовлена вздовж державного кордону або іншого охоронюваного об'єкта смуга місцевості, поверхня якої в її природному стані або після спеціальної підготовки забезпечує фіксування та збереження слідів правопорушників, тварин або інших об'єктів.

2.4.28 лінія прикордонних інженерних споруд

Ділянка місцевості в межах прикордонної смуги та інші земельні ділянки, надані відповідно до законодавства в постійне користування органам Державної прикордонної служби України для облаштування й утримання інженерно-технічних споруд і огорож, прикордонних знаків, просік, комунікацій та інших об'єктів.

Лінія інженерних споруд на державному кордоні.

2.4.29 масовий перехід державного кордону

Одночасне або поступове перетинання державного кордону великою кількістю осіб, спричинене зовнішньою агресією, іноземною окупацією, громадянською війною, зіткненням на етнічній основі, природними чи техногенними катастрофами або іншими подіями, що порушують громадський порядок в окремій частині або на всій території країни походження.

2.4.30 мирний прохід через територіальне море

Перетинання судном територіального моря держави без заходження в її внутрішні води або з метою проходу у внутрішні води й порти держави чи виходу з них у відкрите море без порушення миру, а також правопорядку або безпеки держави.

2.4.31 національні інтереси України в прикордонній сфері

Життєво важливі інтереси суспільства і держави, що охоплюють безпеку державного кордону; суверенні права України в її прилеглий зоні та виключній (морській) економічній зоні; відновлення державного суверенітету України над тимчасово окупованими прикордонними територіями; безпечний транскордонний і транснаціональний рухи у встановленому законодавством порядку; дотримання прав і свобод осіб, які потребують притулку та/або захисту; розвиток прикордонних територій держави (відповідно до стану міждержавних відносин із кожною суміжною державою); сталий розвиток системи гарантування прикордонної безпеки України, її інтеграцію до європейського та євроатлантичного безпекових просторів.

2.4.32 недоторканність державного кордону

Найважливіша ознака суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності держави; юридична гарантія правового статусу державного кордону, що полягає в його захисті від незаконної зміни або незаконного перетинання.

2.4.33 незаконне переміщення через державний кордон

Переміщення через державний кордон вантажів, матеріалів, документів та інших предметів із порушенням установлених правил.

2.4.34 незаконне переправляння осіб через державний кордон

Дії, спрямовані на переміщення (переведення, перевезення тощо) осіб через державний кордон з порушенням установлених правил, або за документами, які містять недостовірні відомості про особу, без дозволу відповідних органів влади.

2.4.35 непорушність кордонів

Принцип міжнародного права щодо гарантування європейської безпеки, орієнтований на забезпечення стабільності державних кордонів, який зобов'язує держави-учасниці Наради з безпеки і співробітництва в Європі (пізніше – Організації з безпеки і співробітництва в Європі) визнавати непорушними кордони інших держав-учасниць та інших держав у Європі й утримуватися від будь-яких зазіхань на ці кордони, а також від будь-яких вимог або дій, спрямованих на захоплення й узурпацію частини або всієї території будь-якої держави-учасниці.

2.4.36 обстановка на державному кордоні

Сукупність умов і чинників, що виникли на ділянці відповідальності підрозділу або органу охорони державного кордону й безпосередньо впливають на здійснення оперативно-службової діяльності, зумовлюють вибір сил, засобів, форм і методів (способів, прийомів) виконання поставлених завдань.

2.4.37 огляд транспортних засобів і вантажів

Комплекс дій та заходів щодо недопущення незаконного переміщення через державний кордон (зокрема в обладнаних схованках) осіб, зброї, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, боєприпасів, вибухових речовин, матеріалів і предметів, заборонених для переміщення через державний кордон, а також виявлення викрадених транспортних засобів.

2.4.38 одностороннє позначення державного кордону на місцевості

Дії щодо позначення державного кордону на місцевості позначками (знаками), необхідні для захисту політичних та економічних інтересів, забезпечення правових підстав для охорони державного кордону в умовах негативного ставлення суміжної держави до його договірно-правового оформлення.

2.4.39 охорона державного кордону

Діяльність Державної прикордонної служби України спільно зі Збройними Силами України щодо забезпечення недоторканності державного кордону в прикордонному просторі.

2.4.40 перебування у прикордонній смузі

Перебування особи / осіб у межах прикордонної смуги.

2.4.41 перевірка документів особи, яка перетинає державний кордон

Перевірка уповноваженою службовою особою Державної прикордонної служби України паспортного та інших документів особи, яка перетинає державний кордон, з метою встановлення чинності цих документів та їх належності особі, а також перевірка за результатами профілювання ризиків усіх документів, що стосуються транспортних засобів, вантажів та іншого майна.

2.4.42 перевірка лінії державного кордону

Перевірка наявності й стану прикордонних знаків, а також стану прикордонних просік відповідно до договорів між Україною і суміжними державами про правовий режим державного кордону, співпрацю та взаємну допомогу з прикордонних питань.

2.4.43 перевірка проходження лінії державного кордону

Перевірка, яку здійснюють спільні (змішані) прикордонні комісії, утворені відповідно до договорів між Україною і суміжними державами про правовий режим державного кордону, співпрацю та взаємну допомогу з прикордонних питань, із проведенням контрольних геодезичних вимірів координат і висот прикордонних знаків та складанням уточнених документів демаркації, що містять детальний опис його проходження.

2.4.44 перетинання державного кордону

Рух особи або транспортного засобу через державний кордон.

2.4.45 перетинання державного кордону вимушене

Рух особи або транспортного засобу через державний кордон в пунктах пропуску (пунктах контролю) або поза ними за надзвичайних обставин, що внеможливлюють дотримання встановленого законом порядку (правил).

2.4.46 перетинання державного кордону незаконне

Рух особи або транспортного засобу через державний кордон з порушенням визначеного законом порядку, за що передбачено адміністративну або кримінальну відповідальність.

2.4.47 побудова охорони державного кордону

Раціональне (обґрунтоване) розташування основних і додаткових сил та засобів, технічних засобів охорони державного кордону, інженерних споруд і загороджень у межах ділянки відповідальності органу (підрозділу) охорони державного кордону на певний період.

2.4.48 повітряний коридор перетинання державного кордону

Повітряна зона, визначена для безпечного руху повітряних суден у міжнародному або національному авіаційному просторі відповідно до законодавства і правил, виданих уповноваженими на те державними органами України й опублікованих у встановленому порядку.

2.4.49 порушення режиму в пунктах пропуску через державний кордон

Дії особи, що порушують порядок перебування і пересування в межах території прикордонних залізничних й автомобільних станцій, морських і річкових портів, аеропортів та аеродромів, відкритих для міжнародного сполучення.

2.4.50 порушник державного кордону

Особа, яка перетнула або намагається перетнути державний кордон в будь-який спосіб поза пунктами пропуску або в пунктах пропуску, але з порушенням правил його перетинання.

2.4.51 порушник державного кордону в акваторії

Військовий корабель, іноземне невійськове судно, підводний човен, інший підводний транспортний засіб, якщо він або зайшов у територіальне море України чи внутрішні води України, або перетинає державний кордон в підводному положенні, або перебуває в цьому положенні під час плавання та перебування в територіальному морі та внутрішніх водах України з порушенням установлених правил.

Порушник порядку перетинання державного кордону в територіальному морі або внутрішніх водах.

2.4.52 порушник державного кордону в повітряному просторі

Повітряне судно та інші літальні апарати, що перетнули державний кордон без відповідного дозволу компетентних органів України або скоїли інші порушення правил перельоту через державний кордон.

Порушник порядку перетинання державного кордону в повітряному просторі.

2.4.53 порядок пропуску через державний кордон

Правила перебування осіб, транспортних засобів та вантажів на державному кордоні та переміщення через нього.

2.4.54 посилення охорони державного кордону

Заходи для стабілізації та нормалізації обстановки на певних ділянках або на всій протяжності державного кордону, де є загроза її ускладнення, збройних та інших провокацій у мирний час або його масового переходу з території суміжних держав.

2.4.55 представницька картка посадової особи в пункті пропуску через державний кордон

Документ посадової особи контрольного органу (служби), що здійснює в пункті пропуску через державний кордон, внутрішній митниці або іншому визначеному законодавством України місці державний контроль за його перетинанням особами, транспортними засобами, переміщенням вантажів (товарів) чи іншого майна.

2.4.56 прикордонна безпека України

Складник національної безпеки України та міжнародної безпеки, що комплексно визначає прийнятний рівень захищеності національних інтересів України у прикордонній сфері.

2.4.57 прикордонна вежа

Надбудова над спорудою або висока вузька дерев'яна чи металева споруда на стовпах, призначена для спостереження за прикордонним районом або безпосередньо за державним кордоном.

2.4.58 прикордонна дорога

Наземний шлях, що використовують підрозділи Державної прикордонної служби України, спеціалізовані організації на підставі укладених договорів для пересування, перевезення особового складу, інших осіб, матеріальних засобів та евакуації.

2.4.59 прикордонна операція спеціальна

Комплекс заходів, які полягають у проведенні узгоджених, взаємопов'язаних за метою, завданнями, місцем і часом дій (контрольних, режимних, пошукових, оперативно-розшукових, оперативно-профілактичних) органів Державної прикордонної служби України для запобігання та припинення загроз національним інтересам України в прикордонній сфері.

2.4.60 прикордонна операція спільна міжвідомча

Комплекс заходів, до яких залучено спроможності військових формувань, правоохоронних та інших державних органів.

Спільна міжвідомча операція на державному кордоні.

2.4.61 прикордонна операція спільна міжнародна

Комплекс заходів, до яких залучено спроможності прикордонних органів суміжних держав та/або міжнародних організацій.

Спільна міжнародна операція на державному кордоні.

2.4.62 прикордонна просіка

Смуга місцевості завширшки до 10 м (до 5 м по обидва боки від лінії державного кордону), розчищена від дерев, кущів та іншої рослинності, що призначена для позначення державного кордону прикордонними знаками та забезпечення його належного утримання.

2.4.63 прикордонна смуга

Прилегла до державного кордону ділянка місцевості (за винятком населених пунктів, місць масового відпочинку населення, територіального моря), визначена Кабінетом Міністрів України для забезпечення режиму державного

кордону, прикордонного режиму, національної безпеки і оборони з урахуванням умов й особливостей місцевості.

2.4.64 прикордонна споруда інженерна

Конструкція або спеціально підготовлена місцевість (прикордонний знак, контрольно-слідова смуга, споруда (позиція) для ведення візуального та технічного спостереження, дорога, колонний шлях, контрольний пункт, блокпост, міст, переправа, злітно-посадковий майданчик для вертольотів, причал для малих прикордонних катерів, обігрівальний пункт) для позначення державного кордону, фіксування ознак його порушення, створення сприятливих умов для ефективного застосування в охороні державного кордону озброєння, військової та спеціальної техніки, забезпечення стійкості управління підрозділами та підвищення рівня їхнього захисту від засобів ураження противника.

2.4.65 прикордонна територія

Частина території держави, що прилягає до державного кордону та має особливий правовий режим використання, спрямований на забезпечення його охорони, захисту та контролю за перетинанням.

Територія, прилегла до державного кордону.

2.4.66 прикордонний знак

Чітко видима споруда чи спеціальний об'єкт, установлений на місцевості або в акваторії вздовж державного кордону з метою позначення лінії його проходження, форму, розмір і порядок установлення яких визначає законодавство України та міжнародні договори.

2.4.67 прикордонний інцидент

Подія, пов'язана з порушенням режиму державного кордону.

Інцидент на державному кордоні.

2.4.68 прикордонний інцидент збройний

Короткотривале та немасштабне збройне зіткнення в прикордонному просторі (з порушенням або без порушення державного кордону), для досягнення мети якого застосовують форми, методи (способи, прийоми) збройної боротьби.

Збройний інцидент на державному кордоні.

2.4.69 прикордонний контроль

Комплекс дій і заходів, що здійснює Державна прикордонна служба України з метою встановлення законних підстав для перетинання державного кордону особами, транспортними засобами й переміщення через нього вантажів.

Контроль на державному кордоні.

2.4.70 прикордонний контроль посилений

Комплекс додаткових заходів, спрямованих на встановлення наявності законних підстав для перетинання державного кордону особами, транспортними засобами й переміщення через нього вантажів.

Контроль на державному кордоні посилений.

2.4.71 прикордонний контроль спрощений

Контроль, що полягає в тимчасовій відмові від виконання окремих дій і заходів прикордонного контролю, за якого в паспортних документах та в інших документах, передбачених законодавством, чи в імміграційних картках іноземців або осіб без громадянства обов'язково ставлять відмітку про перетинання державного кордону.

Контроль на державному кордоні спрощений.

2.4.72 прикордонний наряд

Одна або кілька озброєних чи спеціально екіпірованих уповноважених службових осіб Державної прикордонної служби України, що безпосередньо виконують завдання з охорони державного кордону або здійснюють інші повноваження, передбачені в законодавстві.

2.4.73 прикордонний район контрольований

Ділянка місцевості, яку охороняють органи Державної прикордонної служби України, визначена в межах території району, територіальної громади або населеного пункту, прилегла до державного кордону або до узбережжя моря, а також у межах територіального моря, внутрішніх вод, частини вод прикордонних водойм з островами.

Контрольований район на державному кордоні.

2.4.74 прикордонний режим

Комплекс заходів у прикордонній смузі та контрольованому прикордонному районі, що регламентують правила в'їзду до них, перебування, проживання, пересування громадян України та інших осіб, провадження робіт, використання повітряних суден, обліку та тримання на пристанях різних видів суден, їх плавання й пересування у внутрішніх водах України.

2.4.75 прикордонний режим спеціальний

Заборона вільного в'їзду, перебування, проживання, пересування осіб і провадження робіт, не пов'язаних з обороною чи охороною державного кордону в межах земельних ділянок шириною 30–50 метрів уздовж лінії державного кордону на суші, по берегу української частини прикордонної річки, озера або іншої водойми, а вздовж лінії державного кордону з Російською Федерацією і Республікою Білорусь – шириною до 2 кілометрів.

Спеціальний режим на державному кордоні.

2.4.76 прикордонний рух

Перетинання державного кордону особами або переміщення через нього транспортних засобів і вантажів, що відбувається відповідно до національного законодавства та міжнародних угод.

2.4.77 прикордонний рух малий

Перетинання державного кордону особами, які проживають у населених пунктах поблизу державного кордону, мають право в'їжджати на територію контролюваного прикордонного району та перебувати в ньому за наявності дозволу на спрощене перетинання державного кордону відповідно до міжнародних угод.

Місцевий прикордонний рух.

2.4.78 прикордонно-представницька робота

Діяльність прикордонно-представницького апарату України, пов'язана із забезпеченням виконання положень двосторонніх міжнародних договорів України з прикордонних питань із суміжною державою, аналізуванням стану виконання домовленостей, досягнутих під час зустрічей Головного прикордонного уповноваженого України, його заступників; оцінюванням загального стану охорони державного кордону, контролю за перетинанням державного кордону особами, транспортними засобами та вантажами, режиму державного кордону, співпраці та надання взаємної допомоги, а також проведенням заходів щодо поглиблення співпраці; вирішенням питань із підтримання режиму державного, врегулювання прикордонних конфліктів та інцидентів на державному кордоні, зокрема через проведення спільних розслідувань; організацією передавання і приймання осіб, свійських тварин та предметів, які внаслідок надзвичайних обставин або випадково потрапили на територію суміжної держави; аналізуванням та оцінюванням стану охорони державного кордону та прикордонного контролю, стану роботи з протидії злочинним проявам на державному кордоні; виконанням інших завдань, передбачених у міжнародних договорах України із суміжними державами.

2.4.79 прикриття державного кордону

Сукупність заходів для відбиття вторгнення або нападу на територію України незаконних збройних формувань, збройних сил іноземної держави чи групи держав, забезпечення сприятливих умов для розгортання сил сектору безпеки й оборони України й ведення ними воєнних (бойових) дій, а також для запобігання переходу через державний кордон диверсійно-розвідувальних груп, збройних чи воєнізованих формувань іноземних держав.

2.4.80 прилегла зона України

Прилегла до територіальних вод зона відкритого моря шириною до 24 морських миль (відлічених від вихідних ліній, від яких відмірюють ширину територіального моря України), де прибережна держава відповідно до міжнародного морського права може здійснювати контроль за дотриманням митного, фіскального (податкового), імміграційного (міграційного), санітарного законодавства України, а також притягнення до відповідальності за порушення законодавства України.

2.4.81 примусове видворення іноземців та осіб без громадянства

Система адміністративно-правових заходів, спрямованих на примушування іноземців або осіб без громадянства покинути територію України, якщо їх затримано за незаконне перетинання (спробу незаконного перетинання) державного кордону або якщо є обґрунтовані підстави, що іноземець або особа без громадянства ухилятиметься від виконання рішення про примусове повернення, або якщо така особа без поважних причин не виконала в установленій строк рішення про примусове повернення, а також в інших передбачених законодавством випадках.

2.4.82 примусове повернення іноземців та осіб без громадянства

Система адміністративно-правових заходів, спрямованих на примушування іноземців або осіб без громадянства до повернення в країну походження або третю країну, якщо їхні дії порушують законодавство України у прикордонній сфері про правовий статус іноземців та осіб без громадянства або загрожують національній безпеці України чи громадському порядку, або якщо це визначено рішенням відповідного органу виконавчої влади з огляду на необхідність охорони здоров'я, захисту прав і законних інтересів громадян України.

2.4.83 припинення сполучення через державний кордон

Зупинення руху осіб, транспортних засобів та вантажів у пунктах пропуску через державний кордон (контрольних пунктах) для усунення обставин, що спричинили припинення сполучення (надзвичайних ситуацій, епідемії, бойових (воєнних) дій, стихійних лих, загрози терористичних актів, міграційної кризи тощо), що здійснюють на підставі рішення уповноваженої посадової особи органу охорони державного кордону.

2.4.84 припинення сполучення через державний кордон постійне

Повне та безстрокове закриття визначених контрольних пунктів пропуску через державний кордон.

2.4.85 припинення сполучення через державний кордон тимчасове

Обмеження або повне зупинення руху осіб, транспортних засобів та вантажів через державний кордон на певний період, зумовлене надзвичайними обставинами.

2.4.86 прискорена процедура реадмісії

Передавання з території держави, яка здійснює запит, на територію іншої договірної держави громадян договірних держав, громадян третіх країн або осіб без громадянства, затриманих у межах контрольованого прикордонного району (разом із морськими портами та міжнародними аеропортами) впродовж 48 годин із моменту незаконного перетинання державного кордону.

2.4.87 провадження робіт у прикордонній смузі

Здійснення з дозволу Державної прикордонної служби України фізичними або юридичними особами різних видів діяльності в межах прикордонної смуги, не пов'язаних із обороною держави чи охороною та захистом державного кордону.

2.4.88 провокація на державному кордоні

Організовані агресивні дії з території суміжних держав, що грубо порушують режим державного кордону й мають на меті досягнення певних політичних і воєнних цілей, які завдають шкоди національним інтересам України.

2.4.89 провокація на державному кордоні збройна

Агресивні дії з території суміжної держави із застосуванням озброєння та військової техніки, що грубо порушують режим державного кордону, можуть спричинити ускладнення міжнародних відносин, соціальне напруження в контрольованих прикордонних районах, операційних зонах (районах), воєнні конфлікти, а також організовані дії з метою відвернення уваги від імовірних напрямків можливого вторгнення угруповань противника або не передбачених законом воєнізованих чи збройних формувань.

2.4.90 пропуск у прикордонну смугу

Процедура пропуску фізичних або юридичних осіб у прикордонну смугу на підставі дозволу відповідного органу Державної прикордонної служби України.

2.4.91 пропуск через державний кордон

Процедура надання дозволу уповноваженими службовими особами Державної прикордонної служби України, контрольних органів і служб на перетинання державного кордону особою, транспортним засобом чи переміщення через нього вантажу, що здійснюється у пунктах пропуску через державний кордон або поза ними в установленому законом порядку.

2.4.92 пропуск через державний кордон біженців

Визначена законом процедура, яка дозволяє іноземцям та особам без громадянства, які хочуть, щоб їх визнали біженцями, перетнути державний кордон.

2.4.93 пропуск через державний кордон вантажів

Процедура надання дозволу на переміщення через державний кордон майна, крім багажу, а також бортових припасів (для повітряних, морських та річкових суден), що їх перевозять транспортні засоби, на підставі проходження всіх передбачених у законі видів контролю.

2.4.94 пропуск через державний кордон осіб

Процедура надання дозволу уповноваженою службовою особою Державної прикордонної служби України громадянам України, іноземцям або особам без громадянства на перетинання державного кордону на підставі проходження прикордонного контролю та дотримання визначених у законодавстві правил і вимог.

2.4.95 пропуск через державний кордон осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту

Визначена законом процедура, яку здійснюють уповноважені службові особи Державної прикордонної служби України за чинними паспортними документами, а в передбачених законодавством України випадках – за іншими документами чи без таких документів.

2.4.96 пропуск через державний кордон транспортних засобів

Процедура надання дозволу на перетинання транспортним засобом (автомобілем, вантажівкою, автобусом, потягом, літаком тощо) державного кордону на підставі проходження всіх передбачених у законі видів контролю на державному кордоні.

2.4.97 пункт базування в контрольованому прикордонному районі

Місце (смуга) на воді або гідротехнічна споруда в контрольованому прикордонному районі, призначені для постійного або тимчасового утримання малих, спортивних суден, інших плавзасобів поза пристанями, причалами, базами для стоянки малих і спортивних суден.

2.4.98 пункт контролю в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї

Територія на автомобільному шляху чи залізничній станції з комплексом будівель, спеціальних, інженерних, фортифікаційних споруд і технічних засобів, де здійснюють прикордонний, митний та інші види державного контролю і пропуск осіб, що в'їжджають на тимчасово окуповану територію України чи виїжджають із неї, а також транспортних засобів, вантажів та іншого майна.

Контрольний пункт в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї.

2.4.99 пункт пропуску через державний кордон

Територія на залізничних та автомобільних станціях, автомобільних і пішохідних шляхах, в аеропортах, аеродромах, морських і річкових портах, зокрема й частини їх акваторії (захищеної повністю або частково огорожувальними гідротехнічними спорудами чи об'єктами природного походження), з комплексом будівель, споруд і технічних засобів, на якій здійснюють прикордонний, митний, інші види контролю, а також пропуск через державний кордон осіб, транспортних засобів, вантажів та іншого майна.

2.4.100 редемаркація державного кордону

Перевірка визначеної раніше (на підставі міжнародних договорів і угод) лінії державного кордону й відновлення прикордонних знаків у разі їх зникнення або руйнування.

2.4.101 режим державного кордону

Порядок перетинання державного кордону, плавання й перебування українських та іноземних невійськових суден і військових кораблів у територіальному морі та внутрішніх водах, заходження іноземних невійськових суден і військових кораблів у внутрішні води й порти та перебування в них, утримання державного кордону, провадження різних робіт, промислової та іншої діяльності на державному кордоні.

2.4.102 режим у пунктах пропуску через державний кордон

Порядок перебування й пересування осіб і транспортних засобів на території прикордонних залізничних і автомобільних станцій, морських та річкових портів, аеропортів і аеродромів, відкритих для міжнародного сполучення, а також іншої діяльності, пов'язаної з пропуском через державний кордон осіб, транспортних засобів та вантажів.

2.4.103 режимні обмеження у прикордонній смузі та контрольованому прикордонному районі

Система обмежувальних заходів на в'їзд, перебування, пересування осіб і транспортних засобів, ведення господарської, промислової та іншої діяльності у прикордонній смузі та контрольованому прикордонному районі, що її тимчасово вводить Державна прикордонна служба України в разі виникнення загрози національним інтересам держави у прикордонній сфері, повідомляючи органи державної влади та місцевого самоуправління, зацікавлені підприємства, заклади й організації.

2.4.104 ризик у сфері безпеки державного кордону

Комплексна оцінка можливих негативних наслідків для сфери безпеки державного кордону, яку визначають як функцію від рівнів загрози, її впливу й уразливості системи безпеки.

2.4.105 розвідувальна діяльність Державної прикордонної служби України
Система заходів, які проводять розвідувальні органи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону, для захисту національних інтересів України у прикордонній сфері, протидії зовнішнім загрозам її національній безпеці.

2.4.106 спільний контроль на державному кордоні

Контроль за перетинанням державного кордону особами, транспортними засобами й переміщенням через нього вантажів, який реалізують через співпрацю державних органів України і відповідних органів суміжних держав, який можуть здійснювати на території України та за її межами.

Спільний прикордонний контроль.

2.4.107 спроба незаконного переміщення через державний кордон

Спроба перетинання державного кордону в будь-який спосіб поза пунктами пропуску через державний кордон або в пунктах пропуску через державний кордон без відповідних документів або з використанням підробленого документа чи таких документів, що містять недостовірні відомості про особу, чи без дозволу відповідних органів влади.

2.4.108 суміжна держава

Незалежна, суверенна держава, що має спільний державний кордон з Україною.

2.4.109 територіальне море України

Прибережні морські води шириною 12 морських миль, відлічуваних від лінії найбільшого відпливу як на материку, так і на островах, що належать Україні, або від прямих вихідних ліній, які з'єднують відповідні точки, географічні координати яких затверджує Кабінет Міністрів України; в окремих випадках інша ширина територіального моря України може визначатися міжнародними договорами України, а за їх відсутності – відповідно до загальновизнаних принципів і норм міжнародного права.

Територіальні води України.

2.4.110 тимчасові обмеження на в'їзд і провадження робіт у прикордонній смузі та контрольованому прикордонному районі

Додаткові обмеження або заборони, визначені наказом начальника органу охорони державного кордону, погодженим із місцевими державними адміністраціями, міськими радами міст обласного значення, територіальними органами Національної поліції України, Державної міграційної служби України

та регіональними органами Служби безпеки України (з огляду на потребу забезпечення охорони державного кордону та проведення навчань і бойових стрільб), щодо виконання різних робіт, переміщення транспортних засобів, плавзасобів і доступу осіб до окремих ділянок місцевості чи об'єктів у прикордонній смузі, контролюваному прикордонному районі, за винятком робіт на будовах, передбачених міжнародними договорами, та на будовах державного значення і робіт, пов'язаних із ліквідацією наслідків стихійного лиха й осередків особливо небезпечних інфекційних хвороб.

2.4.111 управління державним кордоном України інтегроване

Комплексний механізм реалізації державної прикордонної політики України, заснований на компонентах європейського інтегрованого управління кордонами, що полягає у скоординованій діяльності суб'єктів інтегрованого управління державним кордоном у співпраці з приватним сектором.

2.4.112 ускладнення обстановки на державному кордоні

Зростання загрози безпеці державного кордону.

2.4.113 фільтраційність державного кордону

Функція державного кордону, яка охоплює сукупність умов і чинників, що забезпечують його прозорість (транспарентність) для одних потоків (категорій людей, транспортних засобів, товарів) і, навпаки, непроникність для інших.

2.4.114 функції державного кордону

Основне (бар'єрність, контактність і фільтраційність) і додаткове (віддзеркалення, регулювання, відокремлення, порівняння) призначення державного кордону, яке він виконує в системі національної та міжнародної безпеки.

2.5. АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ТЕРМІНІВ

А
аналіз ризиків у сфері безпеки
державного кордону 2.4.1

Б
бар'єрність державного
кордону 2.4.2
безпека державного кордону 2.4.3
безпека України прикордонна 2.4.56
боротьба з транснаціональною
злочинністю 2.4.4

В
вежа прикордонна 2.4.57
видворення іноземців та осіб без
громадянства примусове 2.4.81
віза 2.4.6
в'їзд у прикордонну смугу 2.4.7
води України внутрішні 2.4.8

Г
гарантування прикордонної безпеки
України 2.4.9

Д
делімітація державного
кордону 2.4.11
демаркація державного
кордону 2.4.12
держава суміжна 2.4.108
діяльність Державної прикордонної
служби України
розвідувальна 2.4.105
діяльність на державному кордоні
господарська 2.4.10
дозвіл на в'їзд у прикордонну
смугу 2.4.15
дозвіл на перебування, проживання,
проведення робіт у прикордонній
смугі 2.4.16

дорога прикордонна 2.4.58

З
загроза безпеці державного
кордону 2.4.17
захист державного кордону 2.4.18
знак прикордонний 2.4.66
зона прикордонного
контролю 2.4.21
зона сервісного обслуговування
перед пунктом пропуску через
державний кордон 2.4.22
зона України прилегла 2.4.80

І
інтереси України в прикордонній
сфері національні 2.4.31
інцидент прикордонний 2.4.67
інцидент прикордонний
збройний 2.4.68

К
картка імміграційна 2.4.23
картка посадової особи в пункті
пропуску через державний кордон
представницька 2.4.55
контактність державного
кордону 2.4.24
контроль на державному кордоні
ветеринарно-санітарний 2.4.5
контроль на державному кордоні
другої лінії 2.4.25
контроль на державному кордоні
першої лінії 2.4.26
контроль на державному кордоні
спільний 2.4.106
контроль прикордонний 2.4.69
контроль прикордонний
посилений 2.4.70

контроль прикордонний
спрощений 2.4.71
конфлікт на державному кордоні
збройний 2.4.19
кордон державний України 2.4.14
коридор зелений 2.4.20
коридор перетинання державного
кордону повітряний 2.4.48

Л

лінія прикордонних інженерних
споруд 2.4.28

М

море України територіальне 2.4.109

Н

наряд прикордонний 2.4.72
недоторканність державного
кордону 2.4.32
непорушність кордонів 2.4.35

О

обмеження у прикордонній смузі та
контрольованому прикордонному
районі режимні 2.4.103
обмеження на в'їзд і провадження
робіт у прикордонній смузі та
контрольованому прикордонному
районі тимчасові 2.4.110
обстановка на державному
кордоні 2.4.36
огляд транспортних засобів і
вантажів 2.4.37
операція прикордонна
спеціальна 2.4.59
операція прикордонна спільна
міжвідомча 2.4.60
операція прикордонна спільна
міжнародна 2.4.61
охорона державного кордону 2.4.39

П

перебування у прикордонній
смузі 2.4.40
перевірка документів особи, яка
перетинає державний кордон 2.4.41
перевірка лінії державного
кордону 2.4.42
перевірка проходження лінії
державного кордону 2.4.43
переміщення через державний
кордон незаконне 2.4.33
переправляння осіб через
державний кордон незаконне 2.4.34
перетинання державного
кордону 2.4.44
перетинання державного кордону
вимушене 2.4.45
перетинання державного кордону
незаконне 2.4.46
перехід державного кордону
масовий 2.4.29
побудова охорони державного
кордону 2.4.47
повернення іноземців та осіб без
громадянства примусове 2.4.82
позначення державного кордону на
місцевості одностороннє 2.4.38
політика державна
прикордонна 2.4.13
порушення режиму в пунктах
пропуску через державний
кордон 2.4.49
порушник державного
кордону 2.4.50
порушник державного кордону в
акваторії 2.4.51
порушник державного кордону в
повітряному просторі 2.4.52
порядок пропуску через державний
кордон 2.4.53
посилення охорони державного
кордону 2.4.54

прикриття державного
 кордону 2.4.79
 припинення сполучення через
 державний кордон 2.4.83
 припинення сполучення через
 державний кордон постійне 2.4.84
 припинення сполучення через
 державний кордон тимчасове 2.4.85
 провадження робіт у прикордонній
 смузі 2.4.87
 провокація на державному
 кордоні 2.4.88
 провокація на державному кордоні
 збройна 2.4.89
 пропуск у прикордонну смугу 2.4.90
 пропуск через державний
 кордон 2.4.91
 пропуск через державний кордон
 біженців 2.4.92
 пропуск через державний кордон
 вантажів 2.4.93
 пропуск через державний кордон
 осіб 2.4.94
 пропуск через державний кордон
 осіб, які потребують додаткового
 або тимчасового захисту 2.4.95
 пропуск через державний кордон
 транспортних засобів 2.4.96
 просіка прикордонна 2.4.62
 прохід через територіальне море
 мирний 2.4.30
 процедура реадмісії
 прискорена 2.4.86
 пункт базування в контрольованому
 прикордонному районі 2.4.97
 пункт контролю в'їзду на тимчасово
 окуповану територію України та
 виїзду з неї 2.4.98
 пункт пропуску через державний
 кордон 2.4.99

Р

район прикордонний
 контрольований 2.4.73
 редемаркація державного
 кордону 2.4.100
 режим державного кордону 2.4.101
 режим прикордонний 2.4.74
 режим прикордонний
 спеціальний 2.4.75
 режим у пунктах пропуску через
 державний кордон 2.4.102
 ризик у сфері безпеки державного
 кордону 2.4.104
 робота прикордонно-
 представницька 2.4.78
 рух прикордонний 2.4.76
 рух прикордонний малий 2.4.77
 рух прикордонний місцевий 2.4.77

С

смуга контрольно-слідова 2.4.27
 смуга прикордонна 2.4.63
 споруда прикордонна
 інженерна 2.4.64
 спроба незаконного переміщення
 через державний кордон 2.4.107

Т

територія прикордонна 2.4.65

У

управління державним кордоном
 України інтегроване 2.4.111
 ускладнення обстановки на
 державному кордоні 2.4.112

Ф

фільтраційність державного
 кордону 2.4.113
 функції державного кордону 2.4.114

3. ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ

3.1. Додаток 1. Відповідники до термінів англійською мовою

аналіз ризиків у сфері безпеки державного кордону 2.4.1	Risk Analysis in the Field of State Border Security; Border Security Risk Analysis <i>(рекомендовано до вживання)</i>
бар'єрність державного кордону 2.4.2	Barrier Function of the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
безпека державного кордону 2.4.3	Security of the State Border <i>(Regulation No 562/2006 of 15 March 2006 of the European Parliament and of the Council establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), OJ L 105, 13.4.2006)</i>
боротьба з транснаціональною злочинністю 2.4.4	Combating Transnational Crime at the State Border <i>(The United Nations Convention against Transnational Organized Crime, adopted by General Assembly resolution 55/25 of 15 November 2000)</i>
ветеринарно-санітарний контроль на державному кордоні 2.4.5	Veterinary and Sanitary Control at the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
віза 2.4.6	Visa <i>(Regulation No 562/2006 of 15 March 2006 of the European Parliament and of the Council establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), OJ L 105, 13.4.2006)</i>
в'їзд у прикордонну смугу 2.4.7	Entry to the Border Strip <i>(рекомендовано до вживання)</i>
внутрішні води України 2.4.8	Internal Waters of Ukraine <i>(рекомендовано до вживання)</i>
гарантування прикордонної безпеки України 2.4.9	Guaranteeing Border Security of Ukraine <i>(рекомендовано до вживання)</i>
господарська діяльність на державному кордоні 2.4.10	Economic Activities at the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
делімітація державного кордону 2.4.11	Delimitation of the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
демаркація державного кордону 2.4.12	Demarcation of the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>

державна прикордонна політика 2.4.13	State Border Policy <i>(рекомендовано до вживання)</i>
державний кордон України 2.4.14	State Border of Ukraine <i>(рекомендовано до вживання)</i>
дозвіл на в'їзд у прикордонну смугу 2.4.15	Permit to Enter the Border Strip <i>(рекомендовано до вживання)</i>
дозвіл на перебування, проживання, провадження робіт у прикордонній смузі 2.4.16	Permit to Stay, Reside, Work in the Border Strip <i>(рекомендовано до вживання)</i>
загроза безпеці державного кордону 2.4.17	Threat to the Security of the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
захист державного кордону 4.18	Protection of the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
збройний конфлікт на державному кордоні 2.4.19	Armed Conflict at the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
«зелений коридор» 2.4.20	«Green Corridor» <i>(рекомендовано до вживання)</i>
зона прикордонного контролю 2.4.21	Border Checks Area <i>(рекомендовано до вживання)</i>
зона сервісного обслуговування перед пунктом пропуску через державний кордон 2.4.22	Service Area in front of Border Crossing Point <i>(рекомендовано до вживання)</i>
імміграційна картка 2.4.23	Immigration Card <i>(рекомендовано до вживання)</i>
контактність державного кордону 2.4.24	Contact Function of the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
контроль на державному кордоні другої лінії 2.4.25	Second Line Check at the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
контроль на державному кордоні першої лінії 2.4.26	First Line Check at the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
контрольно-слідова смуга 2.4.27	Control-Tracking Strip <i>(рекомендовано до вживання)</i>
лінія прикордонних інженерних споруд 2.4.28	Line of Border Engineering Installations <i>(рекомендовано до вживання)</i>
масовий перехід державного кордону 2.4.29	Mass Crossing of the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
мирний прохід через територіальне море 2.4.30	Innocent Passage through the Territorial Sea <i>(рекомендовано до вживання)</i>
національні інтереси України в прикордонній сфері 2.4.31	National Interests of Ukraine in the Border Field <i>(рекомендовано до вживання)</i>

недоторканність державного кордону 2.4.32	Inviolability of the State Border (рекомендовано до вживання)
незаконне переміщення через державний кордон 2.4.33	Illegal Movement across the State Border (рекомендовано до вживання)
незаконне переправляння осіб через державний кордон 2.4.34	Illegal Movement of Persons across the State Border (рекомендовано до вживання)
непорушність кордонів 2.4.35	Inviolability of Borders
обстановка на державному кордоні 2.4.36	Situation at the State Border (рекомендовано до вживання)
огляд транспортних засобів і вантажів 2.4.37	Inspection of Vehicles and Cargo (рекомендовано до вживання)
одностороннє позначення державного кордону на місцевості 2.4.38	Unilateral Marking of the State Border on the Ground (рекомендовано до вживання)
охорона державного кордону 2.4.39	Guarding of the State Border (рекомендовано до вживання)
перебування у прикордонній смузі 2.4.40	Stay in the Border Strip (рекомендовано до вживання)
перевірка документів особи, яка перетинає державний кордон 2.4.41	Verification of Documents of Person at the State Border (рекомендовано до вживання)
перевірка лінії державного кордону 2.4.42	Checking of the State Border Line (рекомендовано до вживання)
перевірка проходження лінії державного кордону 2.4.43	Inspection of the Crossing of the State Border Line (рекомендовано до вживання)
перетинання державного кордону 2.4.44	Crossing the State Border (Reference: «Practical Handbook for Border Guards (Schengen Handbook)» (C (2019) 7131 final). URL: home-affairs.ec.europa.eu)
перетинання державного кордону вимушене 2.4.45	Involuntary Crossing of the State Border (рекомендовано до вживання)
перетинання державного кордону незаконне 2.4.46	Irregular Crossing of the State Border (Regulations Regulation (EU) 2019/1896 Of the European Parliament and of the Council of 13 November 2019 on the European Border and Coast Guard and repealing Regulations (EU) No 1052/2013 and (EU) 2016/1624. URL: eur-lex.europa.eu)
побудова охорони державного кордону 2.4.47	Organization of State Border Protection (рекомендовано до вживання)

повітряний коридор перетинання державного кордону 2.4.48	Air Corridor for Crossing the State Border (рекомендовано до вживання)
порушення режиму в пунктах пропуску через державний кордон 2.4.49	Violation of the Regime at Border Crossing Points (рекомендовано до вживання)
порушник державного кордону 2.4.50	State Border Violator (рекомендовано до вживання)
порушник державного кордону в акваторії 2.4.51	Violator of the State Border in the Water Area (рекомендовано до вживання)
порушник державного кордону в повітряному просторі 2.4.52	Violator of the State Border in the Airspace (рекомендовано до вживання)
порядок пропуску через державний кордон 2.4.53	Procedure for Crossing the State Border (рекомендовано до вживання)
посилення охорони державного кордону 2.4.54	Reinforcement of State Border Protection (рекомендовано до вживання)
представницька картка посадової особи в пункті пропуску через державний кордон 2.4.55	Identification Card of an Official at the Border Crossing Point (рекомендовано до вживання)
прикордонна безпека України 2.4.56	Border Security of Ukraine (рекомендовано до вживання)
прикордонна вежа 2.4.57	Border Surveillance Tower (рекомендовано до вживання)
прикордонна дорога 2.4.58	Border Road (рекомендовано до вживання)
прикордонна операція спеціальна 2.4.59	Special Border Guard Operation (рекомендовано до вживання)
прикордонна операція спільна міжвідомча 2.4.60	Joint Interagency Border Guard Operation (рекомендовано до вживання)
прикордонна операція спільна міжнародна 2.4.61	Joint International Border Guard Operation (рекомендовано до вживання)
прикордонна просіка 2.4.62	Border Clearing (рекомендовано до вживання)
прикордонна смуга 2.4.63	Border Strip (рекомендовано до вживання)
прикордонна споруда інженерна 2.4.64	Border Engineering Structure (рекомендовано до вживання)
прикордонна територія 2.4.65	Border Area (рекомендовано до вживання)
прикордонний знак 2.4.66	Border Sign

	<i>(рекомендовано до вживання)</i>
прикордонний інцидент 2.4.67	Border Incident <i>(рекомендовано до вживання)</i>
прикордонний інцидент збройний 2.4.68	Armed Border Incident <i>(рекомендовано до вживання)</i>
прикордонний контроль 2.4.69	Border Checks <i>(Regulation № 562/2006 of 15 March 2006 of the European Parliament and of the Council establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), OJ L 105, 13.4.2006)</i>
прикордонний контроль посилений 2.4.70	Reinforced Border Checks <i>(рекомендовано до вживання)</i>
прикордонний контроль спрощений 2.4.71	Simplified Border Checks <i>(рекомендовано до вживання)</i>
прикордонний наряд 2.4.72	Border Detail <i>(рекомендовано до вживання)</i>
прикордонний район контрольований 2.4.73	Controlled Border Area <i>(рекомендовано до вживання)</i>
прикордонний режим 2.4.74	Border Regime <i>(Reference: «Practical Handbook for Border Guards (Schengen Handbook)» (C (2019) 7131 final). URL: home-affairs.ec.europa.eu)</i>
прикордонний режим спеціальний 2.4.75	Special Border Regime <i>(рекомендовано до вживання)</i>
прикордонний рух 2.4.76	Border Traffic <i>(Corrigendum to Regulation (EC) No 1931/2006 of the European Parliament and of the Council of 20 December 2006 laying down rules on local border traffic at the external land borders of the Member States and amending the provisions of the Schengen Convention (OJ L 405, 30.12.2006))</i>
прикордонний рух малий 2.4.77	Local Border Traffic <i>(Corrigendum to Regulation (EC) No 1931/2006 of the European Parliament and of the Council of 20 December 2006 laying down rules on local border traffic at the external land borders of the Member States and amending the provisions of the Schengen Convention (OJ L 405, 30.12.2006))</i>
прикордонно-представницька робота 2.4.78	Border Liaison and Representation Activities <i>(рекомендовано до вживання)</i>

прикриття державного кордону 2.4.79	Covering of the State Border (рекомендовано до вживання)
прилегла зона України 2.4.80	Contiguous Zone of Ukraine (рекомендовано до вживання)
примусове видворення іноземців та осіб без громадянства 2.4.81	Forced Expulsion of Foreigners and Stateless Persons (рекомендовано до вживання)
примусове повернення іноземців та осіб без громадянства 2.4.82	Forced Return of Foreigners and Stateless Persons (рекомендовано до вживання)
припинення сполучення через державний кордон 2.4.83	Termination of Regular Traffic across the State Border (рекомендовано до вживання)
припинення сполучення через державний кордон постійне 2.4.84	Permanent Suspension of Border Crossing (рекомендовано до вживання)
припинення сполучення через державний кордон тимчасове 2.4.85	Temporary Suspension of Border Crossing (рекомендовано до вживання)
прискорена процедура реадмісії 2.4.86	Accelerated Readmission Procedure (рекомендовано до вживання)
провадження робіт у прикордонній смузі 2.4.87	Working in the Border Strip (рекомендовано до вживання)
провокація на державному кордоні 2.4.88	Provocation at the State Border (рекомендовано до вживання)
провокація на державному кордоні збройна 2.4.89	Armed Provocation at the State Border (рекомендовано до вживання)
пропуск у прикордонну смугу 2.4.90	Procedure for Entering the Border Strip (рекомендовано до вживання)
пропуск через державний кордон 2.4.91	Passage across the State Border (рекомендовано до вживання)
пропуск через державний кордон біженців 2.4.92	Passage of Refugees across the State Border (рекомендовано до вживання)
пропуск через державний кордон вантажів 2.4.93	Passage of Cargo across the State Border (рекомендовано до вживання)
пропуск через державний кордон осіб 2.4.94	Passage of Persons across the State Border (рекомендовано до вживання)
пропуск через державний кордон осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту 2.4.95	Passage across the State Border of Persons Requiring Additional or Temporary Protection (рекомендовано до вживання)

пропуск через державний кордон транспортних засобів 2.4.96	Passage of Vehicles across the State Border (рекомендовано до вживання)
пункт базування в контрольованому прикордонному районі 2.4.97	Base Station in a Controlled Border Area (рекомендовано до вживання)
пункт контролю в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї 2.4.98	Entry-Exit Check Point to/from Temporarily Occupied Territory of Ukraine (рекомендовано до вживання)
пункт пропуску через державний кордон 2.4.99	Border Crossing Point (рекомендовано до вживання)
редемаркація державного кордону 2.4.100	Redemarcation of the State Border (рекомендовано до вживання)
режим державного кордону 2.4.101	Regime of the State Border (рекомендовано до вживання)
режим у пунктах пропуску через державний кордон 2.4.102	Regime at Border Crossing Points (рекомендовано до вживання)
режимні обмеження у прикордонній смузі та контрольованому прикордонному районі 2.4.103	Regime Restrictions in the Border Strip and Controlled Border Area (рекомендовано до вживання)
ризик у сфері безпеки державного кордону 4.104	Risk in the Field of State Border Security (рекомендовано до вживання)
розвідувальна діяльність Державної прикордонної служби України 2.4.105	Intelligence Activity of the State Border Guard Service of Ukraine (рекомендовано до вживання)
спільний контроль на державному кордоні 2.4.106	Joint Border Checks (рекомендовано до вживання)
спроба незаконного переміщення через державний кордон 2.4.107	Attempt of Illegal Crossing of the State Border (рекомендовано до вживання)
суміжна держава 2.4.108	Neighboring State (Reference: «Practical Handbook for Border Guards (Schengen Handbook)» (C (2019) 7131 final). URL: home-affairs.ec.europa.eu)
територіальне море України 2.4.109	Territorial Sea of Ukraine (рекомендовано до вживання)
тимчасові обмеження на в'їзд і провадження робіт у прикордонній смузі та контрольованому прикордонному районі 2.4.110	Temporary Restrictions on Entry and Activities in the Border Strip and Controlled Border Area (рекомендовано до вживання)

управління державним кордоном України інтегроване 2.4.111	Integrated State Border Management of Ukraine <i>(рекомендовано до вживання)</i>
ускладнення обстановки на державному кордоні 2.4.112	Complication of the Situation at the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
фільтраційність державного кордону 2.4.113	Filtration Function of the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>
функції державного кордону 2.4.114	Functions of the State Border <i>(рекомендовано до вживання)</i>

3.2. Додаток 2. Суб'єктні елементи сфери безпеки державного кордону

1	авіаційна частина Державної прикордонної служби України
Оперативно-службова ланка Державної прикордонної служби України, що містить загони літаків і вертольотів та виконує оперативно-службові завдання у взаємодії з іншими органами охорони державного кордону й Морською охороною Державної прикордонної служби України.	en	Aviation Squadron of the State Border Guard Service of Ukraine
<i>(Ivashkov Y., Pluhina A., Zadoianchuk R. URL: https://surl.li/ztjidl)</i>
2	Адміністрація Державної прикордонної служби України
Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні, діяльність якого спрямовує й координує Кабінет Міністрів України через Міністра внутрішніх справ.	en	Administration of the State Border Guard Service of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
3	відділ прикордонної служби
Основний підрозділ прикордонного загону (прикордонної комендатури), призначений для безпосередньої охорони та захисту визначеної ділянки державного кордону, здійснення прикордонного контролю і пропуску через державний кордон та до тимчасово окупованої території чи з неї осіб, транспортних засобів, вантажів (товарів), забезпечення дотримання режиму державного кордону, прикордонного режиму й режиму в пунктах пропуску через державний кордон України (пунктах контролю, контрольних пунктах в'їзду-виїзду), а також	en	Border Guard Service Division
<i>(рекомендовано до вживання)</i>

виконання інших завдань, передбачених у законодавстві України.

4	відділення інспекторів прикордонної служби
Підрозділ, який безпосередньо виконує завдання щодо охорони державного кордону на ділянці відповідальності відділу прикордонної служби, здійснює прикордонний контроль і пропуск через державний кордон та до тимчасово окупованої території чи з неї осіб, транспортних засобів, вантажів (товарів), виявляє та припиняє правопорушення, протидія яким відповідно до законодавства України належить до компетенції Державної прикордонної служби України.	en	Border Guard Inspectors' Section
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
5	військовослужбовець Державної прикордонної служби України
Громадянин, що проходить військову службу в Державній прикордонній службі України добровільно або за призовом і має відповідне посвідчення.	en	Servicemember of the State Border Guard Service of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
6	Головний прикордонний уповноважений України
Прикордонний представник України, призначений Кабінетом Міністрів України для вирішення питань щодо дотримання режиму державного кордону, міжнародної співпраці та взаємної допомоги з прикордонних питань.	en	Chief Border Commissioner of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
7	громадське формування з охорони громадського порядку і державного кордону
Громадське об'єднання (із числа громадян України), що створено в установленому Законом України «Про участь громадян в охороні громадського	en	Public Formations for the Protection of Public Order and the State Border
<i>(рекомендовано до вживання)</i>

порядку і державного кордону» порядку для участі в охороні громадського порядку і державного кордону, сприяння органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам, Державній прикордонній службі України, органам виконавчої влади чи посадовим особам для запобігання та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, захисту життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також для порятунку людей і майна під час стихійного лиха чи інших надзвичайних ситуацій.

8	Державна прикордонна служба України
Правоохоронний орган спеціального призначення, що здійснює державну політику у сфері охорони державного кордону через виконання завдань щодо забезпечення недоторканності державного кордону й охорони суверенних прав України в її прилеглих та виключній (морській) економічній зонах.	en	State Border Guard Service of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
9	загін морської охорони
Оперативно-службова ланка Державної прикордонної служби України, що згідно із законодавством України виконує покладені на Морську охорону завдання щодо захисту державного кордону та має у своєму складі дивізії, групи, кораблі, катери, судна забезпечення та інші підрозділи.	en	Maritime Guard Detachment
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
10	заступник уповноваженого Прикордонного представника України
Прикордонний представник України, призначений за посадою заступника командира загону морської охорони,	en	Deputy Border Guard Commissioner (representative) of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i>

заступника начальника прикордонного загону, помічника начальника прикордонного загону з міжнародної співпраці.

11	<p>заступник Головного прикордонного уповноваженого України
Прикордонний представник України, призначений за посадою першого заступника Голови Державної прикордонної служби України, начальника регіонального управління на відповідній ділянці державного кордону.</p>	en	<p>Deputy Chief Border Guard Commissioner of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i></p>
12	<p>контрольні органи та служби в пункті пропуску через державний кордон
Державні органи та служби, що здійснюють передбачені законом перевірки рівня іонізованого випромінювання, фітосанітарний, ветеринарно-санітарний контроль, державний контроль України за дотриманням вимог законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, умови утримання тварин.</p>	en	<p>Control Authorities and Services at Border Crossing Point
<i>(рекомендовано до вживання)</i></p>
13	<p>кримінальний аналітик (у сфері безпеки державного кордону)
Посадова особа підрозділу кримінального аналізу Державної прикордонної служби України, яка має спеціальні знання та навички для проведення кримінального аналізу у сфері безпеки державного кордону.</p>	en	<p>Criminal Analyst (in the Field of State Border Security)
<i>(рекомендовано до вживання)</i></p>
14	<p>міжвідомча робоча група з питань координації інтегрованого управління державним кордоном
Тимчасовий консультативно-дорадчий орган Кабінету Міністрів України, основними завданнями якого є: забезпечення координації дій</p>	en	<p>Interdepartmental Working Group on Coordination of Integrated Border Management
<i>(рекомендовано до вживання)</i></p>

центральных і місцевих органів виконавчої влади з питань, що належать до компетенції міжвідомчої робочої групи; підготовка відповідно до міжнародних стандартів пропозицій щодо державної політики у сфері інтегрованого управління державним кордоном; визначення шляхів, механізмів і способів вирішення проблемних питань у сфері інтегрованого управління державним кордоном; підвищення ефективності діяльності суб'єктів інтегрованого управління державним кордоном; участь у розробленні проєктів нормативно-правових актів з питань державної політики у сфері інтегрованого управління кордонами.

15	<p>Морська охорона Державної прикордонної служби України
Загони морської охорони, призначені для охорони державного кордону на морі, річках, озерах та інших водоймах, що здійснюють контроль за плаванням та перебуванням українських та іноземних невійськових суден і військових кораблів у прилеглій зоні, територіальному морі та внутрішніх водах України, дотриманням суверенних прав України в її прилеглій зоні та виключній (морській) економічній зоні, виконанням зобов'язань у цих зонах інших держав, українських та іноземних юридичних і фізичних осіб, міжнародних організацій.</p>	<p>en Maritime Guard of the State Border Guard Service of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i></p>
16	<p>негласний апарат Державної прикордонної служби України
Громадяни України, іноземці, особи без громадянства, які співпрацюють з оперативно-розшуковими органами Державної прикордонної служби України на конфіденційній основі та</p>	<p>en Covert Apparatus of the State Border Guard Service of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i></p>

виконують оперативно-розшукові завдання.

17	оперативно-бойова прикордонна комендатура
Бойовий підрозділ прикордонного загону, призначений для забезпечення пропускних операцій, припинення порушень правил перетинання ліній зіткнення, пошуку, виявлення, затримання (ліквідації) озброєних формувань противника, а також для вогневого прикриття прикордонних нарядів.	en	Operational-Combat Border Commandant's Office
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
18	прикордонна застава
Основний структурний підрозділ прикордонної комендатури, який охоплює відділення і групи інспекторів прикордонної служби й призначений для безпосередньої охорони та захисту визначеної ділянки державного кордону (району відповідальності), забезпечення дотримання режиму державного кордону, прикордонного режиму, припинення протиправної діяльності, протидію якій віднесено до компетенції Державної прикордонної служби України.	en	Border Outpost
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
19	прикордонна комендатура
Підрозділ прикордонного загону, призначений для безпосередньої охорони та захисту визначеної ділянки державного кордону (району відповідальності), у порядку, установленому законодавством України, здійснення прикордонного контролю і пропуску через державний кордон та до тимчасово окупованої території і з неї осіб, транспортних засобів та вантажів, контролю щодо переміщення товарів на тимчасово окуповану територію чи з неї,	en	Border Commandant's Office
<i>(рекомендовано до вживання)</i>

забезпечення дотримання режиму державного кордону, прикордонного режиму та режиму в пунктах пропуску через державний кордон (пунктах контролю, контрольних пунктах в'їзду-виїзду), припинення протиправної діяльності на державному кордоні.

20	прикордонна комендатура швидкого реагування
Структурний підрозділ прикордонного загону, призначений для захисту та посилення охорони визначеної ділянки державного кордону.	en	Border Guard Rapid Response Commandant's Office
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
21	прикордонний загін
Основна оперативно-службова структура Державної прикордонної служби України, що здійснює охорону певної ділянки державного кордону самостійно чи у взаємодії з іншими органами охорони державного кордону та Морською охороною; забезпечує дотримання режиму державного кордону і прикордонного режиму; здійснює в установленому порядку прикордонний контроль і пропуск через державний кордон та до тимчасово окупованої території і з неї осіб, транспортних засобів, вантажів; відповідає за охорону та захист пунктів пропуску через державний кордон, припинення у взаємодії з відповідними військовими частинами, підрозділами Збройних Сил України чи правоохоронними органами збройних провокацій на державному кордоні.	en	Border Guard Detachment
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
22	прикордонний представник України
Уповноважена посадова особа Державної прикордонної служби України, призначена за посадою для здійснення прикордонно-представницької роботи.	en	Border Guard Representative
<i>(рекомендовано до вживання)</i>

23	регіональне управління Державної прикордонної служби України
Територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що відповідає за реалізацію державної політики у сфері охорони державного кордону.	en	Regional Directorate of the State Border Guard Service of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
24	суб'єкт інтегрованого управління державним кордоном України
Компетентний орган України або уповноважений суб'єкт, що діє відповідно до положень Стратегії інтегрованого управління державним кордоном України.	en	Entity of Integrated State Border Management of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i>
25	суб'єкт гарантування прикордонної безпеки України
Компетентний орган або уповноважений суб'єкт, що вживає політичні, організаційно-правові, дипломатичні, економічні, військові, прикордонні, імміграційні, розвідувальні, контррозвідувальні, оперативно-розшукові, природоохоронні, санітарно-карантинні, екологічні, технічні та інші заходи забезпечення прикордонної безпеки України.	en	Entity Ensuring Border Security of Ukraine
<i>(рекомендовано до вживання)</i>

4. БІБЛІОГРАФІЯ

1. Бойовий Статут Сухопутних військ Збройних Сил України «Логістичні операції» (тактичний рівень). Наказ Командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 30.03.2021 № 219.
2. Військовий стандарт 01.016.003. Видання 1. Логістичне забезпечення військ (сил). Основні терміни та визначення.
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права від 10.12.1982. URL: <https://surl.li/gprxxie>.
4. Конвенція про континентальний шельф від 29.04.1958. URL: <https://surl.li/jmnusw>.
5. Конвенція про відкрите море від 29.04.1958. URL: <https://surl.li/dgkter>.
6. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України*. 1996. № 30.
7. Міжнародна конвенція з уніфікації деяких правил щодо накладення арешту на морські судна від 10.05.1952. URL: <https://surl.li/uoxdks>.
8. Мовчан А. Інформаційно-аналітична робота в оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції: навчальний посібник. Львів: ДУВС, 2017. 244 с.
9. Порядок організації взаємодії Державної прикордонної служби України та Національної гвардії України під час забезпечення захисту державного кордону України в мирний час. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 01.10.2018 № 802.
10. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту. Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI. *Верховна Рада України*. URL: <https://surl.li/jcgiva>.
11. Про державний кордон України. Закон України від 04.11.1991 № 1777-XII. *Верховна Рада України*. 1992. № 2.
12. Про Державну прикордонну службу України. Закон України від 3.04.2003 № 661-IV. *Верховна Рада України*. 2003. № 27. Ст. 208.
13. Про затвердження відомчих стандартів культури прикордонного контролю. Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 09.07.2010 р. № 525.
14. Про затвердження Інструкції з організації інженерного забезпечення охорони державного кордону України. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 02.03.2019 № 156.
15. Про затвердження Інструкції про службу прикордонних нарядів Державної прикордонної служби України. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 19.10.2015 № 1261.
16. Про затвердження Положення про Адміністрацію Державної прикордонної служби України: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 16.10.2014 № 533. *Верховна Рада України*. URL: <https://surl.li/fbnjmp>.

17. Про затвердження Положення про відділ прикордонної служби Державної прикордонної служби України. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 15.04.2016 № 311.

18. Про затвердження Порядку дій уповноважених службових осіб Державної прикордонної служби України в разі виявлення в пунктах пропуску через державний кордон України та контрольних пунктах в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї осіб, стосовно яких надано доручення, та порядку взаємодії органів охорони державного кордону з уповноваженими державними органами, які надали доручення. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 23.06.2017 № 535.

19. Про затвердження Порядку логістичного забезпечення сил оборони під час виконання завдань з оборони держави, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1208. *Верховна Рада України*. URL: <https://surl.li/potfrd>.

20. Про затвердження Порядку організації оперативно-розшукової діяльності оперативними підрозділами Державної прикордонної служби України. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 11.10.2021 № 03.

21. Про затвердження Порядку розроблення плану оборони України: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 636. *Верховна Рада України*. URL: <https://surl.li/mrhlro>.

22. Про затвердження Правил виконання польотів державної авіації України. Наказ Міністерства оборони України від 05.01.2015 № 2.

23. Про національну безпеку України: Закон України від 28.06.2018 № 2469-VIII. Офіційний вісник України. 2018. № 55. Ст. 1903.

24. Про порядок заповнення машинозчитуваної зони паспортних та візових документів: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.06.1997 № 636. *Верховна Рада України*. URL: <https://surl.li/gyrcet>.

25. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3773-17>.

26. Про прикордонний контроль: Закон України від 05.11.2009 № 1710-VI. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1710-17>.

27. Про речове забезпечення в Державній прикордонній службі України, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.05.2024 за № 797/42142. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 16.05.2024 № 310.

28. Про схвалення Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 687-р.

29. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1280-15>.

30. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1835-14>.

31. Рейтерович І. В. Інформаційно-аналітична діяльність. І. Рейтерович, С. Телешун. Енциклопедичний словник з державного управління / за ред. Ю. Ковбасюка, В. Трошинського, Ю. Сурміна. Київ: НАДУ, 2010.

32. Термінологічний словник у сфері безпеки державного кордону (українсько-англійський): електронне навчальне видання. Видання перше / Г. Магась, Д. Купрієнко, О. Лемешко, Н. Калинюк, Л. Магась. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2023. 308 с.

33. Угода між Урядом України і Урядом Республіки Молдова про організацію спільного контролю в пунктах пропуску через українсько-молдовський державний кордон: Угода; Молдова від 11.03.1997. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/498_031.

34. Regulation No 562/2006 of 15 March 2006 of the European Parliament and of the Council establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), OJ L 105, 13.4.2006. URL: <https://surl.li/jhjapy>.

35. Regulation (EU) 2019/1896 of the European Parliament and of the Council of 13 November 2019 on the European Border and Coast Guard and repealing Regulations (EU) No 1052/2013 and (EU) 2016/1624. URL: <https://surl.li/fkwwhm>.

36. Technical and Operational Strategy for European Integrated Border Management. *FRONTEX*. 2023. URL: <https://surl.li/wnoknr>.

37. Common Integrated Risk Analysis Model Version 2.1. *FRONTEX*. 2021. URL: <https://surl.li/dwirck>.